

[Justitsministeren.]

Forskellene fra den almindelige færdselslov består ganske overvejende i udeladelser, der er begrundet i de almindelige betragtninger, jeg har nævnt. Der findes vel enkelte bestemmelser i lovforslaget, hvis indhold afviger fra den tilsvarende bestemmelse i færdselsloven; de fleste af disse bestemmelser er imidlertid omtalt i lovforslagets bemærkninger, og ingen af afvigelserne kan efter mit skøn siges at have større principiel interesse.

Hermed skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endelig har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om tatovering*.

Forslaget bygger på det hovedsynspunkt, at det bør stå folk frit for, om de vil lade sig tatovere, og at det derfor bør være lovligt at tatovere en anden person, når denne selv ønsker det. Forslaget går alene ud på at indføre to begrænsninger: det forbydes at tatovere børn og de helt unge under 18 år, og det pålægges de personer, der driver erhvervsmæssig tatoveringsvirksomhed, at respektere almindelige regler om lukketid.

Den opfattelse, at der er et behov for visse forbudsregler vedrørende tatovering, er ikke ny. Spørgsmålet om gennemførelse af sådanne regler overvejedes således i 1950-erne. Baggrunden var oplysninger om, at et ikke ubetydeligt antal prostituerede kvinder var tatoverede, og at disse tatoveringer vanskeliggjorde de prostitueredes resocialisering. Når spørgsmålet på ny blev rejst i slutningen af 1965, skyldtes det navnlig undersøgelser, der blev foretaget af lægerne Pers og von Herbst og offentliggjort i Ugeskrift for Læger. I bemærkningerne til lovforslaget er der redegjort nærmere for disse undersøgelser. Her skal jeg indskrænke mig til at erindre om, at undersøgelserne navnlig vakte opmærksomhed på grund af oplysningerne om tatoveringernes forholdsvist store udbredelse, om, at tatoveringerne i betydeligt omfang foretages på ganske unge mennesker og på berusede personer, og om, at de tatoverede meget ofte senere fortryder tatoveringerne og jævnlige føler, at de medfører handicap af forskellig art.

Som jeg oplyste i det høje ting den 20. oktober 1965 i besvarelsen af et spørgsmål fra fru Camma Larsen-Ledet, medførte

den pågældende artikel i Ugeskrift for Læger, at jeg fandt det påkrævet, at spørgsmålet om gennemførelse af begrænsede regler vedrørende tatovering blev taget op til nærmere undersøgelse og overvejelse.

Justitsministeriet anmodede børne- og ungdomsforsorgen, fængselsvæsenets institutioner og Dansk Forsorgsselskab om at udtale sig om, hvorvidt man i praksis har erfaringer for, at tatoveringer volder vanskeligheder i resocialiseringsarbejdet, og erfaringer for, at de pågældende — på grund af disse vanskeligheder eller af andre grunde — fortryder, at de har ladet sig tatovere. Endvidere blev retslægerrådet anmodet om en udtalelse vedrørende risiko for infektioner i forbindelse med tatoveringer. I lovforslagets bemærkninger er der redegjort for de nævnte myndigheders og institutioners besvarelser af ministeriets spørgsmål.

Efter det foreliggende materiale må det lægges til grund, at tatoveringer kan medføre betydelige sociale og menneskelige skadevirkninger.

Uanset dette forhold kan jeg ikke anse det for rigtigt at gennemføre noget almindeligt forbud mod tatovering; udgangspunktet må være, at folk skal have frihed til selv at afgøre, om de — uanset den risiko, de løber — ønsker at blive tatoveret. Jeg mener imidlertid ikke, at dette hovedsynspunkt er holdbart, når talen er om personer, navnlig børn og helt unge, der ikke kan forventes at kunne overskue de konsekvenser, der kan være forbundet med en tatovering. Derfor foreslår jeg, at der gennemføres en bestemmelse, hvorefter det bliver strafbart at tatovere en anden person, der er under 18 år. En tilsvarende betragtning fører i og for sig til også at forbyde tatovering af berusede personer. En sådan forbudsregel ville imidlertid blive ret ubestemt og bl. a. af bevismæssige grunde vanskelig at håndhæve. Den er derfor ikke medtaget i forslaget.

Ud over forbuddet i § 1 mod at tatovere børn og helt unge indeholder forslaget i § 2 en bestemmelse, hvorefter personer, der driver erhvervsmæssig virksomhed ved tatovering, undergives de almindelige lukketidsregler. Det er muligt, at lukkeloven kunne have været bragt i anvendelse på tatoveringsvirksomhed, men dette er ikke sket i praksis, og det synes nu rigtigst, at

[Justitsministeren.]

spørgsmålet om lukketid løses ved en lovbestemmelse. Den foreslåede bestemmelse bygger på den opfattelse, at der ikke er begrundelse for at give tatovørerne nogen særstilling med hensyn til lukketid, og at den hidtidige praksis, hvorefter man har tilladt tatovørerne at holde åbent i aften- og nattetimer, har haft uheldige følger, for så vidt som tatoveringerne af unge mennesker og berusede navnlig er sket på denne tid af døgnet.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale dette til det høje tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov for Færøerne om bekæmpelse af kønssygdomme*.

Lovforslaget tilsigter at revidere den færøske kønssygdomslov i overensstemmelse med den revision, der ved lov nr. 209 af 4. juni 1965 fandt sted af lov nr. 193 af 4. juni 1947 om bekæmpelse af kønssygdomme, og jeg skal tillade mig i det hele at henvise til min tale i forbindelse med fremsættelsen af dette lovforslag (folketingets forhandlinger 1964-65, spalte 1886).

Ud over de ændringer, der er en naturlig følge af lov nr. 209 af 4. juni 1965, er der kun forslag om at skaffe hjemmel til, at kønssygdomspatienter i Thorshavn kan modtages til vederlagsfri undersøgelse og behandling hos kommunelægerne i byen og ikke kun hos landslægen, således som det i dag er tilfældet.

Ved den nugældende lovs vedtagelse i 1960 havde landslægen almindelig praksis, hvilket imidlertid ikke længere er tilfældet, og patienter er derfor nødsaget til at give møde i landslægens embedsbolig. Af diskretionshensyn over for patienterne har landslægen derfor henstillet, at der skabtes mulighed for, at byens kommunelæger kunne deltage i behandlingen af disse patienter, og denne henstilling er tiltrådt af sundhedsstyrelsen.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Dernæst skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om levnedsmidler m. m.*

Den 17. april 1964 nedsattes under indenrigsministeriet et udvalg med den opgave at gennemgå og eventuelt fremsætte forslag til revision af de her i landet gældende bestemmelser om mælk, fløde og lignende. Det blev herunder pålagt udvalget at overveje hensigtsmæssigheden af, at sådanne bestemmelser, der findes i de lokale sundhedsvedtægter og særlige mælkevedtægter, afløses af en for hele landet gældende bekendtgørelse.

Efter det for mig nu oplyste kan dette udvalg i meget nær fremtid forventes at ville afgive indstilling om udfærdigelse af en bekendtgørelse i medfør af den i levnedsmiddeloven allerede indeholdte bemyndigelse. Det er endvidere oplyst, at udkastet til bekendtgørelse vil komme til at indeholde landsomfattende regler, der gør op med de sundhedsmæssige forhold i forbindelse med mælk m. v., som hører under indenrigsministeriet.

Gennemførelsen af udvalgets forslag om ensartede sundhedsmæssige krav til al mælk, der forhandles her i landet, forudsætter imidlertid en lovændring, idet den gældende regel i levnedsmiddelovens § 1, stk. 6, medfører, at sundhedsvedtægtsbestemmelser, der indeholder strengere regler end levnedsmiddeloven og de i medfør heraf udfærdigede, generelle forskrifter, fortsat vil være gældende, hvorfor den ønskede ensartethed ikke kan opnås.

Dette er den umiddelbare anledning til det lovforslag, som hermed fremsættes, og som ved at give ministeren bemyndigelse til at ophæve lokale mælkebestemmelser skaber mulighed for, at de bestemmelser, som senere måtte blive udfærdiget i overensstemmelse med det nævnte udvalgs betænkning, kan blive udtømmende og få landsomfattende gyldighed. Da forslaget har nær tilknytning til et samtidig af landbrugsministeren fremsat forslag til ny mælkekontrollov, har jeg ment at burde fremsætte forslaget, uanset at udvalgets betænkning endnu ikke foreligger. Ved de to lovforslag og navnlig ved de i tilknytning hertil udfærdigede bekendtgørelser tilsigtes en udtømmende regulering ud fra sundheds-